

فضای مجازی چیست و چه معایبی دارد

سجاد معصومی
کارشناس علوم تربیتی

چکیده

امروزه در فن آوری اطلاعات و ارتباطات، انقلاب شگرفی به وجود آمده که زندگی همه انسان های زمین را تحت تأثیر قرار داده است. با ورود رایانه و اینترنت در میان خانواده ها، ارزش های اجتماعی تحت تأثیر قرار گرفته و تغییراتی در گفتمان نسل جوان به وجود آمده است. با توجه به نقش فضای مجازی در توسعه ی جوامع، در جامعه ی ما نیز به فن آوری اطلاعات و ارتباطات اهمیت زیادی داده شده است. یکی از عوامل اجتماعی شدن، استفاده جوانان از فضای مجازی است. قرار گرفتن در فضای مجازی، نقش مؤثری در فرآیند جامعه پذیری کودکان و نوجوانان و سمت و سو دادن به نگرش های ارزشی آنان دارد. هدف پژوهش حاضر، کلیت فضای مجازی و معایب آن و همچنین نقش آن در خانواده میباشد.

کلید واژه: فضای مجازی، خانواده، اینترنت.

مقدمه و طرح مسأله

فضای مجازی نسل جدیدی از فضای روابط اجتماعی هستند که با اینکه عمر خیلی زیادی ندارند، توانسته اند به خوبی در زندگی مردم جا باز کنند. مردم بسیاری در سنین مختلف و از گروه های اجتماعی متفاوت در فضای مجازی کنار هم آمده اند و از فاصله های بسیار دور در دنیای واقعی، از این طریق با هم ارتباط برقرار می کنند. امروزه روش های ارتباطی با دیگران از طریق اینترنت افزایش یافته است. پست الکترونیک، پیام های کوتاه، چت روم ها، وب پایگاه ها و بازی ها، روش هایی برای گسترش و حفظ روابط اجتماعی شده اند. روزانه نزدیک به چهارصد میلیون نفر در سراسر دنیا از اینترنت استفاده می کنند و یکی از کاربردهای اصلی اینترنت، برقراری ارتباط اجتماعی با دیگران است. شاید عیب اصلی ارتباط های اینترنتی آن است که ارتباط در فضای مجازی، اساساً بر متن استوار است و بنابراین، از نشانه های بصری و شنیداری در تعامل های رو در رو بی بهره است.

امروزه خانواده ایرانی در سبد فرهنگی خود مواجه با شبکه های ماهواره ای، فضای مجازی، رسانه های مدرن و ... است که هر کدام به نوبه خود بخشی از فرآیند تأثیرگذاری در خانواده را هدف گرفته اند. بعضی از شبکه های ماهواره ای که به طور تخصصی تمام تمرکز خود را بر مقوله خانواده نهاده است و پیام مشترک برنامه های این شبکه ها عبارتند از: "ترویج خانواده های بی سامان و لجام گسیخته در مقابل ساختار خانواده، عادی سازی خیانت همسران به یکدیگر، عادی جلوه دادن روابط جنسی دختر و پسر پیش از ازدواج، ترویج فرهنگ هم پاشی به جای ازدواج و عادی جلوه دادن سقط جنین برای دختران.